

N:o 3.

*Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, med förslag till
Lag angående meddelande af rättegångsfullmakt genom
telegram; gifven Stockholms slott den 22 Januari 1887.*

Under åberopande af bifogade i Statsrådet och Högsta Domstolen förda protokoll vill Kongl. Maj:t jemlikt 87 § Regeringsformen föreslå Riksdagen att antaga följande förslag till:

L a g

angående meddelande af rättegångsfullmakt genom telegram.

Med ändring af hvad lag innehåller häremot stridande förordnas som följer:

Vill någon medelst telegram, som från statens telegraf- eller jernvägsstation afsändes, gifva rättegångsfullmakt till viss man, eller till viss man med rätt för denne att sätta annan i sitt ställe, då skall fullmagten i hufvudskrift uppvisas å stationen samt utgifvarens namnunderskrift inför behörig tjänsteman derstädes vitsordas antingen af utgifvaren sjelf eller, om fullmagten är af vittnen styrkt, af något af dessa; och varde intyg om vitsordandet af tjänstemannen tecknad af fullmagten och jemte innehållet af denna i telegrammet ordagrant intaget.

Har den, som är satt att förvalta annans egendom, dennes uppdrag att sjelf eller genom ombud utföra hufvudmannens talan inför domstol, och vill han på grund deraf gifva rättegångsfullmakt åt annan medelst telegram, erfordras sådant intyg, som ofvan sägs, endast så vidt angår namnunderskriften å sist nämnda fullmakt.

Telegrammet skall vid befordringen i föreskrifven ordning kollationeras och bevis derom af vederbörande tjänsteman vid ankomstationen meddelas å det utskrifna telegrammet. Detta gälle sedan såsom fullmakt; dock skall, der part sådant äskar eller Rätten af annan anledning finner det nödigt, fullmagten i hufvudskrift inom tid, som Rätten bestämmer, hos Rätten företes, vid påföljd att telegrammet eljest anses ogilt såsom fullmakt.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Nils von Steyern.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms slott Fredagen den 4 December 1885,

i närvaro af:

Hans Excellens Herr Statsministern THEMPTANDER,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Grefve
EHRENSVÄRD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
RYDING,
VON KRUSENSTJERNA,
Friherre TAMM.

Chefen för Justitiedepartementet Statsrådet von Steyern anförde:
Sedan Riksdagen i skrifvelse den 19 Maj 1877 anhållit, att Kongl. Maj:t efter erforderlig utredning tacktes taga i öfvervägande, om och i hvad mån laga vitsord kunde tillerkännas telegram, och för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill denna pröfning kunde föranleda, har Kongl. Maj:t den 16 nästpåföljande November, jemte det någon åtgärd för åstadkommande af förslag, afsedt att i allmänhet bestämma i hvad mån laga vitsord borde tillkomma telegram, ansågs icke för närvarande vara erforderlig, förordnat att Riksdagens skrifvelse skulle öfverlemnas till Nya Lagberedningen för att, såvidt skrifvelsen innefattade begäran att rättegångsfullmagter med iakttagande af sådana föreskrifter, som erfordrades till förekommande af missbruk, måtte få meddelas genom telegram, tagas i öfvervägande i sammanhang med frågan om ny rättegångsordning.

I det angående rättegångsväsendets ombildning afgifna betänkande har Lagberedningen, med erinran att nu gällande lag innebure ett bestämdt hinder för rättegångsfullmagters meddelande i form af telegram, lika med Riksdagen ansett en lagförändring i detta hänseende vara af behovet påkallad samt till stöd för denna åsigt hufvudsakligen anført dels att erfarenheten visat att vid fataliers bevakande formfel i afseende å fullmagts affattande ej sällan förekomme, hvilka fel, derest fullmagt genom telegram fått gälla, lätteligen kunnat på telegrafisk väg rättas och afhjelpas, dels ock att telegrafinrättningen åtnjöte ett berättigadt förtroende och kommit till vidsträckt användning i den kommersiella verlden och det praktiska lifvet samt äfven anlidades för meddelande af offentlig myndighets beslut; och har Beredningen (I delen, om domstolsförfattningen, XVII kap. 32 §) föreslagit vissa grunder, på hvilka en lagstiftning angående fullmagts meddelande genom telegram enligt Beredningens åsigt borde byggas.

Då ifrågavarande ämne synes vara väl egnadt att, oberoende af de af Nya Lagberedningen i öfrigt föreslagna reformer af rättegångsväsendet, göras till föremål för särskild behandling och derjemte torde vara af den vikt, att åvägabringandet af en ändamålsenlig lagstiftning derutinnan icke bör onödigtvis uppskjutas, har inom Justitiedepartementet blifvit utarbetadt förslag till lag angående meddelande af rättegångsfullmagt genom telegram, hvilket förslag väsentligen är fotadt på de af Lagberedningen föreslagna grunder, dock med iakttagande af de modifikationer, som nu gällande icke till ändring ifrågasatta lagbestämmelser om rättegångsfullmagter i allmänhet synts påkalla; varande förslaget af följande lydelse

Förslag

till

Lag angående meddelande af rättegångsfullmagt genom telegram.

Med ändring af hvad lag innehåller häremot stridande, förordnas som följer:

Vill någon gifva rättegångsfullmagt till viss man medelst telegram, uppvisa fullmagten i hufvudskrift å statens telegrafstation och låte behörig telegraftjensteman å handlingen teckna intyg om uppvisandet. Det telegrafiska återgifvandet af handlingens innehåll gälle derefter såsom fullmagt, derest telegrammet dels innehåller intyg af telegraftjensteman i afgångsorten, att utgifvaren af fullmagten eller, der den är bestyrkt af vittnen, någon af dessa vitsordat utgifvarens namnunderskrift å fullmagten, dels ock är försedt med bevis af telegraf-

tjenstemän i ankomstorten att han genom telegrammets kollationering i föreskrifven ordning förvissat sig derom, att innehållet af fullmagten och intyget angående vitsordandet af namnunderskriften äro i telegrammet riktigt återgifna; dock skall, der part sådant äskar eller Rätten af annan anledning finner det nödigt, hufvudskriften inom tid, som Rätten bestämmer, hos Rätten företes, vid påföljd att telegrammet eljest anses ogilt såsom fullmagt.

Föredraganden hemställde, att Kongl. Maj:t tacktes för det ändamål, 87 § Regeringsformen omförmäler, genom note ur protokollet infordra Högsta Domstolens utlåtande öfver ofvan intagna förslag.

Hvad Departementschefen sålunda hemställt behagade, på tillstyrkan af Statsrådets öfrige ledamöter, Hans Maj:t Konungen i nåder bifalla.

Ex protocollo
C. P. Hagbergh.

*Utdrag af protokollet öfver ett lagärendet, hållet uti Kongl. Maj:ts
Högsta Domstol Tisdagen den 19 Januari 1886.*

Andra rummet.

Närvarande:

Justitieråden: WRETMAN,
NAUMANN,
VON HOFSTEN,
HUSS,
ÖSTERGREN,
GLIMSTEDT,
ÅBERGSSON.

Sedan, till följd af Högsta Domstolens beslut den 16 nästlidne December, det till Högsta Domstolen för afgifvande af utlåtande öfverlemnade förslag till lag angående meddelande af rättegångsfullmakt genom telegram mellan Högsta Domstolens ledamöter cirkulerat, så företogs nu detta ärende till slutlig behandling; varande ett exemplar af förslaget bifogadt detta protokoll.

Justitierådet *Abergsson* yttrade: För min del anser jag det böra i lagen tydligen utmärkas, att telegramfullmakt må ställas icke blott på viss man, utan äfven på viss man eller den han i sitt ställe förordnar.

Då rättegångsfullmakt i telegraform tillåtes, torde deraf följa att telegramfullmakt äfven bör få begagnas hos administrativa och exekutiva myndigheter, och anser jag att äfven detta bör, till allmänhetens ledning, i lagen angifvas.

Vidare synes mig lagen böra så affattas, att åtgärderna för bestrykande af fullmaktens riktighet och identitet ankomma på afgångsstationen, der afskrift af handlingen med telegraftjenstemannens intyg

bör förvaras, hvaremot tjänstemannen å ankomstorten endast har att kollationera telegrammet.

Disponent, förvaltare, verkställande direktör eller annan, som innehar generel fullmakt att bevaka sin husbondes eller sitt bolags talan, bör naturligtvis, vid utfärdande af telegramfullmakt för annan person, vara underkastad bestämmelserna i denna lag, hvaremot lagen skulle för innehafvaren af den generella fullmagten i de flesta fall vara utan nytta, derest utgifvaren deraf eller något af vittnena å generalfullmagten skulle, för hvarje gång innehafvaren ville på grund deraf utfärda telegramfullmakt för annan, nödgas infinna sig å telegrafstationen.

På dessa grunder hemställer jag, att lagförslaget måtte gifvas ungefärligen följande lydelse:

Förslag

till

Lag angående telegramfullmakt.

Vill någon medelst telegram åt viss man, med eller utan rätt för denne att sätta annan i sitt ställe, gifva fullmakt att föra talan inför domstol eller annan offentlig myndighet, då skall fullmagten i hufvudskrift uppvisas och afskrift deraf aflemnas å någon statens telegrafstation samt så väl hufvudskriften som afskriften förses med dervarande telegraftjänstemans skriftliga intyg, att utgifvaren af fullmagten eller, der den är bestyrkt af vittnen, något af dem vitsordat utgifvarens namnunderskrift.

Har den, som är satt att förvalta annans egendom, dennes uppdrag att sjelf eller genom ombud utföra hufvudmannens talan inför offentlig myndighet, och vill på grund deraf gifva fullmakt åt annan medelst telegram, erfordras sådant intyg, som ofvan sägs, allenast så vidt angår namnunderskriften å sist nämnda fullmakt.

Det telegram, hvori fullmakt med derå tecknad intyg återgifves, skall, sedan det blifvit försedt med bevis af telegraftjänsteman i ankomstorten om telegrammets kollationering i föreskrifven ordning, gälla såsom fullmakt; dock att, der part sådant äskar eller vederbörande myndighet af annan anledning finner det nödigt, hufvudskriften bör inom tid, som myndigheten bestämmer, hos myndigheten företes, vid påföljd att telegrammet eljest anses ogilt såsom fullmakt.

Justitierådet *Glimstedt* yttrade: I afseende å ingressen synes kunna erinras att det föreslagna stadgandet mindre innefattar ändring i gällande lag än ett tillägg dertill; men emot sjelfva förslaget har jag ej någon anmärkning att göra.

Justitierådet *Östergren* ansåg parternas rätt icke vara tillräckligt betryggad genom förslaget. Detta gäfvade nemligen giltighet åt ett mellan tjänstemän vexladt telegrafiskt meddelande om vitsordandet af fullmagtgifvarens namnunderskrift utan att meddelandet före telegraferingen blifvit skriftligen affattadt. Härigenom kunde så väl fullmagtgifvaren som hans motpart blifva lidande, ty om det telegrafiska meddelandet origtigt återgäfvade hvad som förefallit inför telegraftjenstemannen i afgångsorten kunde skada derigenom vållas och den förorättade skulle i saknad af bevisning svårligen kunna anställa åtal mot telegraftjenstemannen för hans tjänstefel. För undanröjdande af den utaf Justitierådet nu gjorda anmärkning och för undvikande af lokutionen »det telegrafiska återgifvandet af handlingens innehåll», hvilken syntes vara begagnad för att uttrycka en annan mening än den, som i lokutionen efter orden innefattades, hemställde Justitierådet, som lika med Justitierådet *Åbergsson* ansåg det böra i lagen tydligen utmärkas, att telegramfullmagt må ställas icke blott på viss man utan äfven på viss man eller den han i sitt ställe förordnar, att förslaget måtte omredigeras till exempelvis denna lydelse:

Vill någon medelst telegram gifva rättegångsfullmagt till viss man eller till viss man med rätt för denne att sätta annan i sitt ställe, uppvisa fullmagten i hufvudskrift å någon statens telegrafstation och låte behörig telegraftjensteman å fullmagten teckna intyg derom, att utgifvaren af fullmagten eller, der den är bestyrkt af vittnen, något af dem inför telegraftjenstemannen vitsordat utgifvarens namnunderskrift. Telegram, som ordagrant återgifver fullmagten med telegraftjenstemannens derå tecknade intyg, gälle derefter såsom fullmagt, derest telegrammet tillika är försedt med bevis af telegraftjensteman i ankomstorten, att fullmagt och intyg, efter kollationering i reglements-enlig ordning, befunnits riktigt återgifne; dock skall, der part sådant äskar eller Rätten af annan anledning finner det nödigt, hufvudskriften inom tid, som Rätten bestämmer, hos Rätten företes, vid påföljd att telegrammet eljest anses ogilt såsom fullmagt.

Justitierådet *Huss* instämde med Justitierådet *Östergren*.

Justitierådet *von Hofsten* lemnade förslaget utan anmärkning.

Justitierådet *Naumann* hemställde, huruvida icke, derest meningen vore att äfven rättegångsfullmagt, som väl är stäld till viss man, men med rättighet för denne att sätta annan, i fullmagten icke angifven person i sitt ställe, skulle få medelst telegram utfärdas, sådant borde, till undvikande af missförstånd, tydligen utmärkas i den tillämnade lagen. I öfrigt framställde Justitierådet ingen anmärkning mot förslagets redaktion.

Justitierådet *Wretman* yttrade: Emot ifrågavarande förslag anser jag mig böra hufvudsakligen erinra följande:

att tillfälle synes böra medgifvas att inför telegraftjensteman styrka en företedd fullmagts rättighet äfven på annat sätt än medelst personligen afgifvet intyg af utgifvaren eller en af de personer, som fullmagten bevittnat. Dessa kunna vara af sjukdom eller andra laga förfall hindrade att personligen inställa sig och för sådana fall skulle det vara omöjligt att få en behörigen utfärdad fullmagt med laga verkan på telegrafisk väg befordrad;

att, enligt förslaget, alla de många personer, egendomsdisponenter och andra sysslömän, som handla på grund af en generel fullmagt med rätt att för vissa fall sätta annan i sitt ställe, skulle vara betagna möjligheten att kunna på telegrafisk väg lagligen meddela sådan rättegångsfullmagt, med mindre äfven utgifvaren af hufvudfullmagten eller ett hans vittne personligen infunne sig vid afgångsstationen, hvilket i de flesta fall torde vara förenadt med särdeles stora svårigheter; och

att lagen synes böra innehålla bestämd föreskrift derom, att de intyg angående en företedd fullmagts rättighet, som afgifvas inför telegraftjenstemannen, böra skriftligen tecknas å sjelfva fullmagten för att jemte densammas öfriga innehåll aftelegraferas.

Med afseende härå och för att förtydliga några af mig såsom lämpliga ansedda redaktionsförändringar, har jag tänkt förslaget kunna erhålla hufvudsakligen följande lydelse:

L a g

angående telegrams giltighet såsom rättegångsfullmagt.

Telegram, återgifvande innehållet af skriftligen utfärdad rättegångsfullmagt, ege lika vitsord som hufvudskriften under vilkor:

att fullmagten är stäld till viss person eller till viss person med rätt för denne att annan i sin stad sätta;

att fullmagten i hufvudskrift varder inför vederbörande tjensteman å statens telegrafstation i afgångsorten uppvisad och inför honom till rättigheten vitsordad af utgifvaren eller, der fullmagten är bevittnad, af någondera bland vittnena, eller ock af två andra utaf tjenstemannen såsom trovärdiga kände personer;

att intyg öfver hvad sålunda förekommit tecknas å hufvudskriften och jemte densammas innehåll fullständigt införas i telegrammet, samt

att vid ankomststationen telegrammet i föreskrifven ordning kollationeras;
dock skall, der part äskar eller Rätten eljest finner nödigt att fullmagten må i hufvudskrift företes, sådant inom tid, som Rätten bestämmer, fullgöras, vid påföljd att telegrammet eljest anses ogilt såsom fullmagt.

Ex protocollo
C. P. Hagbergh.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms slott Lördagen den 22 Januari 1887,

i närvaro af:

Hans Excellens Herr Statsministern THEMPTANDER,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Grefve
EHRENSVÅRD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
RYDING,
VON KRUSENSTJERNA,
Friherre TAMM,
Justitieråden: AHLGREN,
ÅBERGSSON.

Chefen för Justitiedepartementet Statsrådet von Steyern anmälde i underdånighet:

Högsta Domstolens yttrande öfver det till Domstolen remitterade förslag till lag angående meddelande af rättegångsfullmakt genom telegram.

Efter att hafva redogjort för innehållet af berörda yttrande anförde Departementschefen:

»I öfverensstämmelse med hvad Högsta Domstolens fleste ledamöter hemställt har, medelst jemkning af förslagets lydelse, blifvit tydligen utmärkt, att telegramfullmakt må ställas icke blott på viss man utan äfven på viss man eller den han i sitt ställe förordnar.

Med afseende å det föreslagna stadgandet om fullmagtens vitsordande inför telegraftjensteman hafva två af Högsta Domstolens ledamöter erinrat, att disponent eller annan egendomsförvaltare, hvilken innehade generel fullmakt att föra sin husbondes eller sitt bolags talan, skulle vara betagen möjligheten att på telegrafisk väg lagligen meddela sådan rättegångsfullmakt, med mindre äfven utgifvaren af hufvudfullmagten eller ett hans vittne personligen infunne sig vid afgångsstationen, hvilket i de flesta fall vore omöjligt eller förenadt med särdeles stora svårigheter. Då detta förhållande syntes vara förtjent af beaktande, har förslaget blifvit i denna del ändradt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det utkast till lag i ämnet, som af en af bemälda ledamöter uppgjorts.

Vidare har på grund af anmärkning af Högsta Domstolens fleste ledamöter i förslaget intagits föreskrift derom, att det intyg om fullmagtens vitsordande, hvilket bör i telegrammet inflyta, skall tecknas å sjelfva fullmagten.

Då uttrycket »statens telegrafstation» syntes möjligen kunna gifva anledning till missförstånd, har detsamma blifvit utbytt mot »statens telegraf- eller jernvägsstation».

Slutligen har förslaget undergått några mindre väsentliga förändringar i afseende på redaktionen.

Jag hemställer att Eders Kongl. Maj:t jemlikt 87 § Regeringsformen täcktes föreslå Riksdagen att i enlighet med det sålunda inom Justitiedepartementet omarbetade förslaget antaga lag angående meddelande af rättegångsfullmakt genom telegram.»

Justitierådet Ahlgren yttrade:

»Då genom ett undantagsstadgande af beskaffenhet, som afses i förslagets andra punkt, hvilken börjar med orden: »Har den» och slutar med orden: »nämnda fullmakt», rättssäkerheten synes mig kunna komma att alltför mycket äfventyras, hemställas i underdånighet, att berörda punkt måtte ur förslaget utgå. Men i öfrigt har jag ej något mot förslaget att erinra.»

På tillstyrkan af Statsrådets öfrige ledamöter behagade Hans Maj:t Konungen bifalla hvad föredragande Departementschefen hemställt, och skulle till följd häraf aflåtas nådig proposition till Riksdagen af innehåll bil. litt. A vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo
C. P. Hagbergh.